

<p>نام درس: پرستاری در بحران، فوریتها و حوادث غیرمترقبه تعداد واحد: ۲ واحد نوع واحد: نظری عملی (۴۳ ساعت)، ۲۶ ساعت نظری، ۱۷ ساعت عملی مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی پرستاری - ترم ۶ دروس پیشنیاز: پرستاری بیماریهای داخلی و جراحی (۴) تلفن داخلی دفتر: ۲۵۸۳ ساعات حضور در دفتر: دوشنبه ها</p>	<p>مدرس و مسئول درس: خانم یزدانی Email: faridokht.yazdani@yahoo.com مکان کلاس: مرکز مهارت‌های بالین روز کلاس: دوشنبه ها، ۱۷-۱۳:۳۰ تاریخ امتحان میان ترم: --- تاریخ امتحان پایان ترم: ۹۶/۱۰/۲۷ ساعت ۱۳:۳۰</p>
---	--

مقدمه: در این درس دانشجو ضمن کسب آگاهی در مورد اصول و مفاهیم پرستاری در فوریتها، با بهره گیری از مهارت های تفکر خلاق و فرایند حل مشکل به طور عملی نیز با نحوه ارائه مراقبت فوری به مصدومین و بیماران اورژانس در خارج از بیمارستان و یا در بخش اورژانس آشنا خواهد شد.

هدف کلی: افزایش آگاهی و ایجاد توانایی در دانشجو به منظور ارائه اقدام های فوری پرستاری جهت حفظ جان مصدومین و پیشگیری از عوارض در حوادث، سوانح، بلایا و بحرانها تا رسیدن کمکهای پزشکی و آماده سازی دانشجو جهت انجام مراقبتهای پرستاری در بخش اورژانس و جامعه.

اهداف رفتاری:

۱. در پایان دوره از دانشجویان عزیز انتظار می رود:
۲. اصول پرستاری در فوریتها و بلایا، فرایند پرستاری در فوریتها، ملاحظات اخلاقی و قانونی در فوریتها و بلایا را توضیح دهند.
۳. اقدام های پرستاری قبل از بیمارستان، و ساختار بخش اورژانس را بیان کنند.
۴. تریاژ، بررسی و شناخت بیماران در وضعیت اورژانس، ارائه مراقبتها بر اساس اولویت را شرح دهند.
۵. ایمنی، امداد و نجات در بلایای طبیعی را توضیح دهند.
۶. مراحل احیاء قلبی ریوی را بر اساس آخرین تغییرات پروتکل انجمن قلب آمریکا در سال ۲۰۱۶ شرح دهند.
۷. اقدامات پایه و کارهای اولیه در احیاء (Basic- Life Support) را شرح دهند.
۸. مانور HTCL , Jaw thrust را برای باز کردن راه هوایی توضیح دهند.
۹. انواع تنفسهای مصنوعی اولیه یا پایه را شرح دهند.
۱۰. اقدامات پیشرفته (Advance life support) و کارهای لازم در وضعیت اورژانس را بیان کنند .
۱۱. ادامه اقدامات پیشرفته (prolong life support) و پیگیری بیماران مبتلا به ایست قلبی تنفسی را بیان نمایند .
۱۲. انواع داروهای اورژانسی و راه های تجویز داروهای مورد استفاده در عملیات پیشرفته احیاء ALS را بیان کنند.

۱۳. در مورد تهیه نمونه‌های مختلف آزمایشگاهی، و مایع درمانی وریدی در شرایط اورژانسی توضیح دهند.
۱۴. یک برنامه مراقبتی برای مددجویی که در شرایط اورژانس از درد شکایت دارد، تدوین نمایند.
۱۵. مراقبت‌های پرستاری اورژانس در آسیب‌های ناشی از عوامل محیطی (گرم‌زدگی، سرمازدگی، برق گرفتگی، غرق شدگی، و سوختگی با اشعه) را شرح دهند.
۱۶. اصول درمان و مراقبت‌های پرستاری اورژانس در انواع مسمومیتها را توضیح دهند.
۱۷. مراقبت‌های پرستاری اورژانس در انواع گزیدگی‌ها (مارگزیدگی، عقرب گزیدگی، زنبور گزیدگی، عنکبوت گزیدگی و ...) را بیان کنند.
۱۸. مراقبت‌های پرستاری اورژانس در ورود اجسام خارجی به چشم، گوش، حلق و بینی را شرح دهند.
۱۹. مراقبت‌های پرستاری اورژانس در شکستگیها(قفسه سینه، اندام‌ها، جمجمه) توضیح دهند.
۲۰. مراقبت‌های پرستاری اورژانس در صدمات نخاعی و ضربه سر را بیان کنند.
۲۱. مراقبت‌های پرستاری اورژانس در انواع شوک (هیپوولمیک، سپتیک، کاردیوژنیک، هموراژیک و ...) را فهرست نمایند.
۲۲. انواع آسیب‌های ناشی از WMD را فهرست نمایند.
۲۳. مراقبت‌های صحنه انواع آسیب‌های ناشی از WMD را توضیح دهند.

روش تدریس: سخنرانی با کمک وسایل آموزشی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی.
وسایل آموزشی: جزوه آموزشی، کتاب درسی، وایت بورد، ویدئو پروژکتور، سیمولاتور، تجهیزات اورژانس.

فعالیت‌های فراگیران:

- ۱- حضور فیزیکی به موقع و فعال در تمام جلسات درس؛ ۲- شرکت در پرسش و پاسخ (پیش آزمون و پس آزمون) و بحث گروهی
- ۳- پاسخ به سوالات درسی مطرح شده در کلاس جهت جستجوی علمی - پژوهشی؛ ۴- استفاده از منابع و یافته‌های پژوهشی جدید در تهیه تکالیف؛ ۵- رعایت نظم و انضباط.

روش ارزشیابی:

نحوه تقسیم بندی مطالب و نمره گذاری به شرح زیر می باشد:

نوع فعالیت	نمره
آزمون‌های مرحله‌ای کتبی	-
آزمون‌های مرحله‌ای عملی	-
کوشش برای طرح مباحث جدید و استفاده از منابع روزآمد با جستجوی اینترنتی و ارائه مقاله به روز	۱
آزمون پایانی کتبی	۱۶
آزمون پایانی عملی	۳
جمع نمره	۲۰

منابع اصلی درس:

- Walsh, M., & Kent, A. *Accident and Emergency Nursing. (last ed.)*.
- Briggs, J.K. *Telephone Triage Protocols for Nurses. (last ed)*.
- Newberry, L. *Sheehy's Emergency Nursing. (last ed.)*. St. Louis: Mosby.

منابع کمک درسی:

- تمامی مقالات پژوهشی، پروتکل های وزارت بهداشت و درمان، و راهنماها *Guidelines* به روز مرتبط با مباحث فوریت های پرستاری و بحران.

جدول زمانبندی درس پرستاری در بحران، فوریتها و حوادث غیرمترقبه

رئوس مطالب	مبحث	تاریخ	ساعت
تعریف پرستاری اورژانس، خصوصیات و نقش پرستار اورژانس، فرایند پرستاری در فوریتها، ملاحظات اخلاقی و قانونی در اورژانس ها.	اصول پرستاری در فوریتها و بلایا، فرایند پرستاری در فوریتها، ملاحظات اخلاقی و قانونی		۲
ساختار سیستم فوریت های قبل از بیمارستان، اقدامات لازم برای بیماران و مصدومین قبل از بیمارستان، ثبت وقایع قبل از مراجعه به بیمارستان، ساختار بخش اورژانس	اقدامهای پرستاری قبل از بیمارستان، ساختار بخش اورژانس		۴
تعریف تریاژ و اهداف آن، خصوصیات فرد تریاژ، انواع تریاژ آسان و پیشرفته.	تریاژ، بررسی و شناخت بیماران در وضعیت اورژانس، ارائه مراقبتها بر اساس اولویت		۶
اقدامات اولیه در هنگام بروز سوانحی نظیر (زلزله، سیل، طوفان، طوفان شن، رعد و برق، گرمای شدید، آتشفشان، رانش زمین، بهمن، کولاک، گردباد، خشکسالی، سونومی، و ...)	ایمنی، امداد و نجات در بلاهای طبیعی		۸

۱۰	احیای قلبی ریوی اولیه	گام های ABCD، مراحل احیاء قلبی ریوی را بر اساس پروتکل انجمن قلب آمریکا در سال ۲۰۱۶، اقدامات پایه و کارهای اولیه در احیاء (Basic- Life Support)
۱۲	ادامه احیای قلبی ریوی اولیه	مانور Jaw thrust, HTCL را برای باز کردن راه هوایی، انواع تنفسهای مصنوعی اولیه یا پایه، اقدامات پیشرفته در وضعیت اورژانس (Advance life support)
۱۴	تهیه نمونه های آزمایشگاه، مایع درمانی وریدی	اهداف نمونه گیری خون، نکات مربوط به انتخاب محل خونگیری، کنترل گازهای خون شریانی، سایر نمونه های آزمایشگاهی، مایع درمانی و انتخاب محل ورود به ورید
۱۶	ساماندهی درد	تعریف درد، مکانیسم تحمل درد در افراد، جنبه های ادراک درد، روش های دارویی و غیردارویی کاهش درد در شرایط اورژانسی،
۱۸	مراقبتهای پرستاری اورژانس در آسیبهای ناشی از عوامل محیطی (گرمزدگی، سرمازدگی، برق گرفتگی، غرق شدگی، سوختگی با اشعه)	آسیب های ناشی از عوامل محیطی، گرمزدگی و سرمازدگی، برق گرفتگی، غرق شدگی،
۲۰	مراقبتهای پرستاری اورژانس در مسمومیتهای	اصول درمان اورژانسی در مسمومیت ها، مسمومیتهای ناشی از مواد مخدر، الکل، مواد نفتی و ترکیبات آن، مسمومیتهای ناشی از داروها (استامینوفن، آسپیرین، ضدافسردگی های سه حلقوی، داروهای آرامبخش)؛ مسمومیت ناشی از موادی مانند فسفید آلومینیوم، مواد قلیایی، آمفتامین ها، مونواکسید کربن)
۲۲	مراقبتهای پرستاری اورژانس در گزیدگیها	اصول درمان و مراقبت از مارگزیدگی - عنکبوت گزیدگی - عقرب گزیدگی و گزیدگی توسط حشرات و حیوانات در خارج از بیمارستان و بخش اورژانس
۲۴	مراقبت های پرستاری اورژانس در ورود اجسام خارجی به چشم، گوش، حلق و بینی	نحوه بررسی و ارزیابی ورود اجسام خارجی به چشم، گوش و بینی، اقدامات اولیه در هنگام سوختگیهای شیمیایی، حرارتی و تابشی چشم،
۲۶	مراقبتهای پرستاری اورژانس در شکستگیها(قفسه سینه،	مداخلات اولیه در شکستگی و دررفتگی اندام های فوقانی و تحتانی، صدمات تهدید کننده قفسه سینه، ارزیابی از یک مصدوم دچار صدمات نخاعی، علائم شوک نوروزنیک و

شوک اسپینال، اقدامات لازم اولیه و اورژانسی در ضربه مغزی و صدمات نخاعی	اندام ها) -مراقبتهای پرستاری اورژانس در صدمات نخاعی و ضربه سر		
مداخلات درمانی مناسب در انواع شوکها را در مرحله <i>pre hospital</i> و بخش اورژانس	مراقبتهای پرستاری اورژانس در انواع شوک		۲۸
انواع <i>WMD</i> و قدرت تخریبی آنها، انواع آسیب های ناشی از <i>WMD</i> و مراقبت های صحنه و بیمارستان	حوادث زمان جنگ		۳۰

عملی: به تناسب با استفاده از مدل های انسانی و یا مدل های آموزشی

جلسه	عنوان	اهداف رفتاری
اول	احیاء قلبی ریوی	<ul style="list-style-type: none"> - مانور <i>HTCL</i> و <i>Jaw thrust</i> را برای باز کردن راه هوایی نشان دهد. - راه هوایی مولاژ را باز کند: - فرض کند آسیب ستون فقرات گردنی ندارد. - فرض کند آسیب ستون فقرات گردنی دارد. - محافظ صورت ، ماسک و ایروی را از نزدیک نگاه کرده و با اجزاء و روش کار با آن ها زیر نظر مربی آشنا شود. - جداگانه با هر کدام از وسایل فوق روی مانکن بزرگسال و نوزاد ، تنفس مصنوعی را تمرین کند. - انواع تنفسهای مصنوعی را بداند و بر روی مولاژ انجام دهد. - روی مانکن کمکهای اولیه ، راه هوایی او را باز کند و به او تنفس مصنوعی بدهد. همزمان به بالا و پایین رفتن قفسه سینه مانکن توجه کند. - روی مانکن کمکهای اولیه، تنفس دهان به بینی را انجام دهد. - روی یک مانکن نوزاد، تنفس دهان به دهان و بینی را تمرین کند . توجه کند که حجم کمی از هوا را فوت کند و قفسه سینه بالا بیاید. - روی یک مانکن بزرگسال محل درست ماساژ را پیدا کند و به روش درست ماساژ قلبی را زیر نظر مربی انجام دهد. - به یاد داشته باشید روش درست ماساژ و تنفس بسیار مهمتر از تعداد آن است. - روی یک مانکن <i>CPR</i> فرض کند مصدومی است که تنفس و نبض ندارد. احیاء قلبی ریوی را به

		<p>روش صحیح و زیر نظر مربی انجام دهد.</p> <p>- روی یک مانکن CPR کودک فرض کند مصدومی است که تنفس و نبض ندارد. محل ماساژ را مشخص کند و احیای قلبی ریوی را انجام دهد.</p> <p>- فرض کند فردی بیهوش شده و نبض دارد. حالا به روشی معین او را در وضعیت ریکاوری قرار دهید.</p> <p>- وضعیت ریکاوری را روی یک مانکن نوزاد تمرین کند.</p>
دوم	فرصت‌های تمرین و تکرار	
سوم	لوله گذاری راه هوایی	<p>- با استفاده از لارنگوسکوپ، نحوه لوله گذاری صحیح بر روی مولاژ را انجام دهد.</p> <p>با استفاده از LMA ، نحوه لوله گذاری صحیح بر روی مولاژ را انجام دهد.</p> <p>- باز بودن راه هوایی را بر روی مولاژ با بالا آمدن قفسه سینه هنگام استفاده از آمبو بگ انجام دهد.</p>
چهارم	فرصت‌های تمرین و تکرار	
پنجم	مانور هیملیخ	<p>- مانور هیملیخ را بر روی مولاژ کودک و بزرگسال در وضعیت های بیهوش و هوشیار انجام دهد.</p> <p>- مانور هیملیخ را بر روی خود نشان دهد.</p>
ششم	فرصت‌های تمرین و تکرار	
هفتم	انواع بانداژ	<p>- روش های مختلف بانداژ را روی سیمولاتور نشان دهد.</p> <p>- بانداژ مناسب برای هر عضو بدن را انجام دهد.</p> <p>- اصول صحیح در هنگام باندپیچی را رعایت کند</p> <p>- بانداژ قسمت‌های مختلف بدن را انجام دهد.</p>
هشتم	فرصت‌های تمرین و تکرار	
نهم	تهیه نمونه های آزمایشگاهی - مایع درمانی وریدی	<p>- روش صحیح جمع آوری نمونه های مختلف آزمایشگاهی را روی مولاژ انجام دهد.</p> <p>- نمونه خون را با روش صحیح و از محل مناسب تهیه نماید.</p> <p>- روش صحیح تهیه نمونه خون شریانی را روی مولاژ انجام دهد</p> <p>- روش صحیح مایع درمانی را روی مولاژ انجام دهد</p>
دهم	بی حرکت کردن عضو (آتل بندی)	<p>- نحوه آتل گذاری در استخوانهای ران ، ساق پا، و دست را انجام دهد.</p> <p>- نحوه بیحرکت کردن در صدمات استخوانهای فک را انجام دهد.</p> <p>- نحوه بیحرکت کردن صدمات مهره ها و کمر را انجام دهد.</p> <p>- انواع آتل گذاری در شکستگی ها را انجام دهد.</p>
یازدهم	انتقال و جابجایی مصدوم	<p>- روش های معاینه فیزیکی مصدوم را در مرحله pre hospital بر روی بیمار فرضی انجام دهد.</p> <p>- روش های صحیح جابجائی و انتقال مصدوم از محل حادثه را به روشهای مختلف (یک نفره ، دو نفره ، سه نفره و چند نفره) انجام دهد.</p>

<p>- انواع حمل های زیر را انجام دهد و موقعیت استفاده از آن را توضیح دهد</p> <p>حمل آغوشی، انواع حمل کولی، حمل عصایی، حمل یک دست و یک پا، حمل با لباس، حمل با قلاب یا بند، حمل با پتو، حمل از طریق شانه، حمل از طریق مچ پا، حمل سینه خیز، حمل زنبه ای، حمل با کمک دو نفر، حمل دو مچ، حمل چهار مچ، حمل صندلی، حمل گروهی / آغوشی (هاموک)، حمل زیگزاکی، حمل با برانکار</p> <p>- نحوه گذاشتن مصدوم فرضی را بر روی برانکار انجام دهد.</p>		
<p>- انواع بخیه های منقطع ساده، ممتد ساده، منقطع تشکی، ممتد تشکی افقی و عمودی، ساب کوتیکولار، و ممتد پتویی را بر روی سیمولاتور انجام دهد.</p> <p>- نحوه خارج کردن انواع بخیه ها را انجام دهد.</p>	<p>انواع بخیه زدن</p>	<p>دوازدهم</p>
<p>فرصت های تمرین و تکرار</p>		<p>سیزدهم</p>
<p>امتحان عملی</p>		<p>چهاردهم</p>